

מהלכות חג הפסח תשפ"ו

הרב אליקים לבנון

לקראת החג

זמנים

יום שלישי, י"ג ניסן (31.3)

מכירת חמץ	עד ליל בדיקת חמץ, ביום שלישי, י"ג ניסן	מומלץ לחתום על טופס ייפוי כח אצל הרב המקומי, או דרך אתר "כיפה"
בדיקת חמץ	ביום שלישי בלילה החל משעה 19:20	

יום רביעי, י"ד ניסן (1.4)

תענית בכורות	תחילת הצום: 4:54 סיום הצום (למתענים): 19:18	
סוף זמן אכילת חמץ	9:42 לספרדים 10:06 לאשכנזים בשעת הצורך, אפשר להקל ולאכול עד השעה 10:37	
סוף זמן שריפת החמץ וביטולו	10:54 לספרדים 11:24 לאשכנזים בשעת הצורך, יש מתירים לשרוף ולבטל את החמץ עד השעה 11:40	
זמן הדלקת נרות החג	ירושלים 18:20 שומרון 18:30 תל אביב 18:38 חיפה 18:32	
סוף זמן אכילת אפיקומן	עד חצות הלילה: 00:06 לספרדים 00:41 לאשכנזים	

יום חמישי, ט"ו ניסן / 2.4

צאת החג	ירושלים 19:35 שומרון 19:35 תל אביב 19:38 חיפה 19:38	מתחילים לספור ספירת העומר
---------	--	---------------------------

כל הזמנים בחוברת לפי שעון קיץ

לקראת החג

שיעורים ומידות

נפח של קופסת גפרורים ורבע	שיעור נפח של כ"זית" (כ-28 סמ"ק)	לאכילת מצה ומרור
נפח של כארבע קופסאות גפרורים	שיעור נפח של רביעית (כ-90 סמ"ק)	לכוס יין מארבע כוסות

מה עוד צריך להכין לליל הסדר?

חתיכת בשר צלוי להניח על הקערה (לא לאכילה)	זרוע
לקערת הסדר. ויש הנוהגים לאכול ביצים מבושלות בסעודת החג.	ביצה
גביעים או כוסות, לכלל המסובים שיש בהם נפח של רביעית לפחות. יין (או מיץ ענבים) בכמות שתספיק לארבע כוסות עבור כל אחד.	יין
ירקות עלים או תפו"א. חתיכה קטנה לכל אחד מהמסובים (פחות מכ"זית"). לנוהגים כרמב"ם, אוכלים כ"זית" מהכרפס.	כרפס
כדי לטבול את הכרפס	מי מלח
להכין לכל אחד מהמסובים לפחות 4 זיתים של מצות. עדיף 5 זיתים.	מצות
כל אחד מהמסובים צריך לאכול 2 זיתים של מרור. יש להכין חסה נקיה מתולעים לפני החג. יש נוהגים לאכול שורש חזרת (חריין).	מרור
עשויה מתפוח, רימון, תמר, אגוז, יין, תבלינים ועוד. די בכמות קטנה כדי לטבול בה את המרור.	חרוסת

מהלכות הפסח הרב אליקים לבנון, רב השומרון

מכירת חמץ

לכתחילה, רצוי שלא להשאיר בבית חמץ גמור, אלא לסיימו לפני פסח ולבער את מה שנותר (ואין בכך "בל תשחית"). הרוצה למכור חמץ גמור או תערובות חמץ שיש ברשותו, צריך לחתום עד יום שלישי, י"ג ניסן, על טופס ייפוי כח והרשאה לרב או למועצה הדתית, למכור את החמץ שברשותו לנוכרי. טפסי ההרשאות למכירת החמץ נמצאים בידי רבני הישובים (לבעלי מפעלים ובתי חרושת קיים שטר הרשאה שונה מהשטר הרגיל). מי שאינו יכול להגיע ולחתום על השטר, יכול למנות שליח למכירת חמץ גם דרך אתר "כיפה" באינטרנט.

לתשומת לב: השטר עליו חותמים הוא ייפוי כח והרשאה למכירת החמץ שתיעשה על ידי הרב, המשמש כשליחו של המוכר. בפועל, מתבצעת המכירה לנוכרי ביום שלישי, י"ג בניסן לפני השקיעה, וביום רביעי, י"ד בניסן בבוקר.

בהתאם לכללים לעיל, יש לרכז את החמץ לפני בדיקת החמץ במקומות סגורים ומסומנים, שאפשר יהיה להצביע עליהם בפני הנוכרי הקונה את החמץ.

במכירה אפשר לכלול גם טוסטר שקשה מאוד לנקותו מפירוורים, מוצרי קוסמטיקה ותמרוקים המכילים אלכוהול (שאולי יוצר ממיני דגן) וברכונים (שאולי דבוק בהם חמץ).
ביום רביעי בלילה, מוצאי שביעי של פסח, החל מהשעה 19:55, כרבע שעה לאחר צאת החג, מושלמת העסקה עם הנוכרי ואפשר להשתמש בחמץ שנמכר לו.

יום שלישי, י"ג ניסן (31.3) - אור לי"ד ניסן

בדיקת חמץ

יש לסיים את נקיון הבית ביום שלישי, י"ג ניסן, ולרכז את החמץ הנשאר, כדי לאוכלו ביום רביעי בבוקר. ביום שלישי - זמן צאת הכוכבים בשעה 19:00. מתפללים ערבית ומיד אח"כ בודקים את החמץ. הבדיקה מתבצעת בכל מקום **שדרך להכניס בו חמץ**, כולל: מקרר, מקפיא, רכב וכדומה. גם במקום העבודה יש לבצע בדיקת חמץ, כגון: בשולחנות, במגירות ובתאים שרגילים לשמור בהם מזון חמץ. אדם השוהה במקום בו אחרים אינם מבערים את החמץ, יכול וצריך לבדוק חמץ גם בחול המועד פסח עצמו. במקרה כזה יקפיד שסביבתו הקרובה, כגון: הכסא והשולחן שלו, יהיו נקיים מחמץ. העולה על רכב כטרמפיסט ואינו בטוח שבעל הרכב בדק את רכבו, יכנס, ותוך כדי ישיבה יבדוק סביבו. אם מוצא פירוורים, ינערם כך שיפלו למרגלותיו. הערה: בבדיקת חמץ יש "חובת חפצא", לבדוק כל מקום שדרך להכניס בו חמץ ואנו רוצים להשתמש בו בפסח, ויש גם "חובת גברא", שחכמים חייבו כל אדם לבדוק חמץ. למשל: משפחה העוזבת את ביתה בערב הפסח ומתארכת במקום אחר, אע"פ שלא תשהה בביתה בפסח, יש חובה על בעל הבית לנקות חדר אחד ולקיים בו את מצוות בדיקת חמץ. [הלכות הנוגעות לבדיקה מובאות בעמוד 12 - "כיצד מנקים?"]

ביטול חמץ

לאחר הבדיקה יש לבטל את החמץ, על פי הנוסח המובא בסידורים. חשוב לדעת: **כל אדם, בן או בת שהגיעו למצוות, יש לו קנין והוא בעלים על החמץ שברשותו. לכן, לא די בביטולו של בעל הבית עבור אשתו או של אבא עבור ילדיו הגדולים, אלא צריך כל אחד מבני הבית לבטל את החמץ שברשותו.**

יום רביעי, י"ד ניסן (1.4)

תענית בכורות

ביום רביעי, זמן עלות השחר בשעה 4:54. משעה זו נוהגים הבכורות להתענות. רוב הבכורות נוהגים להשתתף בסיום מסכת לאחר תפילת שחרית, ולהתחיל את סעודת המצווה בבית הכנסת. אחר כך, הולך כל אחד לביתו, ממשיך את סעודת המצווה ויכול לאכול במהלך היום. למתענים: סיום הצום בליל הסדר, בזמן צאת הכוכבים בשעה 19:18. משעה זו רשאי לקדש ולהתחיל את ליל הסדר ולשבור את הצום.

סוף זמן אכילת חמץ

ביום רביעי בבוקר אסור לאכול מצה. אמרו חכמים: כל האוכל מצה בערב הפסח, כאילו בא על ארוסתו בבית חמיו. כלומר: הואיל ובלילה יש מצווה לאכול מצה, הטועמה מן הבוקר מקדים את המאוחר, שלא לשם מצווה אלא מתוך תאוה גרידא. לכן, אסרו חכמים את אכילת המצה כבר משעות הבוקר של ערב הפסח. חמץ- מותר לאכול עד סוף השעה הרביעית של היום (לפי שעות זמניות).

◆ יש ספרדים נוהגים לאכול חמץ עד השעה 9:42.

◆ מנהג אשכנזים לאכול חמץ עד השעה 10:06.

◆ בשעת הצורך, כשלא הספיק, אפשר להקל ולאכול עד 10:37.

סוף זמן שריפת חמץ וביטולו

מן התורה, מותר החמץ עד סוף השעה השישית, חצות היום. אולם, חכמים ציוו לבערו ולבטלו עד סוף שעה חמישית.

◆ יש ספרדים המחמירים לשורפו ולבטלו עד השעה 10:54.

◆ מנהג אשכנזים לשרוף את החמץ ולבטלו עד השעה 11:24.

◆ בשעת הצורך, יש מתירים לשורפו ולבטלו עד השעה 11:40.

יש להקדים ולשרוף את החמץ מעט קודם, כדי שיספיק לבטלו עד זמן זה.

מי שלא ביטל את החמץ עד השעה 11:40 (שהיא השעה המאוחרת ביותר בה ניתן לבטלו על פי החישוב המקל ביותר) חייב לשרוף את החמץ שברשותו, מפני שלאחר זמן זה הביטול אינו מועיל.

אכילה בערב פסח

כאמור:

מצה אסורה באכילה משעות הבוקר.

חמץ אסור באכילה מהשעה הרביעית.

מה מותר לאכול בערב הפסח?

◆ ספרדים נוהגים לאכול מצה עשירה עד סוף שעה תשיעית, ולחשבונם היינו עד השעה 15:42.

◆ אשכנזים נוהגים שלא לאכול מצה עשירה כבר מזמן איסור אכילת החמץ. גם להם מותר לאכול מצה שנתבשלה, כמו קניידלך, עד סוף השעה התשיעית (ע"פ מנהג אשכנז 15:53).

◆ בשר, דגים, גבינה וכדומה, מותר לאכול גם לאחר שעה זו.

תספורת וגילוח

בזמן שבת המקדש היה קיים, היו מתחילים לשחוט את קרבן הפסח בערב פסח אחר חצות היום. את בשר הקרבן היו צולים, ואוכלים אותו בליל הסדר בירושלים.

משום כך, אסרו חכמים לעשות מלאכה בערב הפסח מחצות היום, (לאשכנזים משעה 12:41 ואילך ולספרדים משעה 12:06 ואילך). לכן, יש להזדרז להסתפר, להתגלח וליטול ציפורניים לפני חצות היום.

מי שלא הספיק, רשאי להתגלח, לספר את עצמו או ליטול את ציפורניו גם אחר חצות היום. אולם, לא יסתפר אצל ספר.

קבלת יום טוב בשעה מוקדמת

כמו בכל שבת או יום טוב אפשר להקדים את שעת קבלת יום טוב.

אולם, שונה פסח משאר ימים טובים, מפני שנאמר בו: "בערב תאכלו מצות".

למדו מכאן חכמים, שאין לאכול מצה אלא בצאת הכוכבים. לכן, גם הקידוש חייב להיות אחר צאת הכוכבים.

מי שסיים תפילת מנחה לפני השעה 17:41, שהוא זמן פלג המנחה, רשאי להתפלל ערבית של חג מזמן פלג המנחה ואילך, כולל אמירת הלל שלם, כנהוג. אולם, אין לקדש קידוש של ליל החג אלא משעה 18:19, עם צאת הכוכבים.

ליל חמישי, ט"ו בניסן (2.4) - ליל הסדר

הדלקת נרות

לכבוד יום טוב מדליקים נרות ומברכים שתי ברכות: "להדליק נר של יום טוב", וברכת "שהחינו".

יש המדליקות בערב יום טוב לפני השקיעה כבכל ערב שבת, ויש המדליקות משכנס יום טוב כאשר חוזרים מבית הכנסת לאחר תפילת ערבית. יש לזכור להדליק נר נשמה בערב יום טוב כדי שממנו אפשר יהיה להדליק את הנרות. המדליקה משכנס יום טוב תיזהר שלא לכבות את הגפרור אלא תניח אותו על משטח יבש עד שיכבה מעצמו.

ארבע מצוות בליל הסדר:

שתיים מדאורייתא:

1. "והגדת לבנך" - סיפור יציאת מצרים.
2. אכילת מצה.

ושתיים מדרבנן:

3. אכילת מרור.
4. שתיית ארבע כוסות.

שיעור "כזית"

שיעור "כזית" הוא שיעור נפח של כ-28 סמ"ק (בערך נפח של קופסת גפרורים ורבע). כאשר מגיעים ל"מוציא מצה", לאחר נטילת ידיים לסעודה, לכתחילה יש לאכול מהמצה כשיעור של 2 זיתים (נפח של כשתי קופסאות גפרורים וחצי).

שיעור זה נמצא בגודל של כשני-שליש מצת מכונה. יש להשתדל לסיים את אכילת שני הזיתים בתוך 4 דקות. למי שהדבר קשה, ימשיך לאכול עד שיסיים את אכילת שני הזיתים.

שיעור אכילת מרור - "כזית" - 28 סמ"ק, כנ"ל.

שיעור "רביעית"

שיעור שתיית כוס מארבע הכוסות - רביעית, שהוא שיעור נפח של 3 זיתים, כ-90 סמ"ק.

סוף זמן אכילת אפיקומן

לכתחילה בחצות הלילה, (לאשכנזים 00:41 ולספרדים 00:06). מי שלא אכל את האפיקומן עד חצות, יאכל אחרי חצות.

סיום החג הראשון

צאת החג בשעה 19:35 (בירושלים, ובשאר הערים לפי המנהג). ההבדלה כבכל מוצאי יום טוב - מברכים שתי ברכות: "הגפן" ו"המבדיל", ללא בשמים וללא נר. במוצאי החג מתחילים לספור את העומר.

יום רביעי כ"א ניסן (8.4) שביעי של פסח

- א. כניסת החג, ביום שלישי בשעה 18:30.
  - ב. יש נוהגים להדליק נר נשמה לעילוי נשמת קרובי משפחה שנפטרו.
  - ג. הדלקת נרות חג.
- יש נוהגות להדליק נרות חג לפני כניסת החג, בשעה 18:30. ויש הנוהגות להדליק אחר תפילת ערבית. ויקפידו להדליק נר נשמה, אשר ממנו ידליקו את נרות החג, כאשר חוזרים הגברים מבית הכנסת. מותר להדליק גם מנר הנשמה אשר הודלק לעילוי נשמת הקרובים.
- ד. על הדלקת הנרות מברכים: אשר קידשנו במצוותיו וציוונו להדליק נר של יום טוב. אין מברכים שהחינו.

כיצד מנקים?

כדי להקל מעט בעבודות ניקוי הבית לקראת פסח, כדאי לחלק את הבית ואת תכולתו לשלושה קריטריונים השונים זה מזה בהלכותיהם <<
1. מקום שאין דרך להכניס בו חמץ (גם אם יש חשש קל שמא אי פעם הכניסו בהם חמץ) לדוגמא:

- ◆ מדפים עליונים בארונות בגדים ובארונות ספרים.
- ◆ מדפים תחתונים של ארונות, בתנאי שאין תינוקות בבית.
- ◆ ספרים שמקפידים שלא להביאם לשולחן האוכל.

ההלכה: אין צורך לגעת בהם כלל ולנקותם, ואין צורך לבדוקם בבדיקת חמץ.

2. מקום שרגילים להכניס בו חמץ - ואין בדעתנו להשתמש בו כלל בפסח לדוגמא:

- ◆ חדר או דירה שלא יכנסו אליהם בפסח.
- ◆ כלי מטבח: סירים, תבניות, צלחות וכדומה.
- ◆ תנור אפיה שלא ישתמשו בו בפסח.
- ◆ משחקי ילדים שלא ישחקו בהם בפסח.
- ◆ בגד עם כיסים שלא נלבש אותו בפסח.

ההלכה: יש לנקות ניקוי כללי (שלא יישאר חמץ נראה לעין), אך אין צורך לנקות כל פירור וכל פריט בפני עצמו (צעצועים, ספרים וכדומה). חפצים שלא משתמשים בהם בפסח יש להצניע או לציננס בפתק - "לא להשתמש בפסח". חדר או דירה - לנקות ולסגור. אין צורך לבדוק בבדיקת חמץ.
הערה: פירוורים הנותרים בפינות החדר - "לא חשיבי", ואין צורך אפילו לבטלם. די לשטוף את הרצפה.

3. מקום שרגילים להכניס בו חמץ - ובדעתנו להשתמש בו בפסח לדוגמא:

- ◆ מקרר, ארונות מטבח.
- ◆ שולחן מחשב, ספות, מיטות (לעיתים ילדים מכניסים בהן חמץ) וכדומה.
- ◆ ספרים שרגילים ללמוד בהם על השולחן וברצוננו להשתמש בהם בפסח.
- ◆ כלי רכב.
- ◆ משחקי ילדים שישחקו בהם בפסח.
- ◆ כיסים, בעיקר בבגדי ילדים, שישתמשו בהם בפסח.
- ◆ תיקים ותרמילים המיועדים לטיול בפסח.

ההלכה: חייבים לנקות היטב מקומות אלו ולבדוק בהם בבדיקת חמץ לאור הנר בליל ארבעה עשר בניסן (אם יש מקומות רבים כאלה, אפשר לבדוק לאור הנר באחד הלילות הקודמים, בלי ברכה).

למעשה:

ארונות בגדים

הגדרתם: מקום שאין דרך להכניס בו חמץ. אם רוצים בכל זאת לנקות, די לעבור במטלית יבשה. אם ידוע שהכניסו בהם חמץ, יש לרוקנס ולנקותם עם מטלית לחה, לעשות בהם בבדיקת חמץ בעזרת נר, ולהכניס את הבגדים.

ארונות מטבח

הגדרתם: מקום שדרך להכניס בו חמץ.

א. ארונות מטבח שאין בדעתנו להשתמש בהם בפסח:

יש לרוקנס ולנקותם בעזרת מטלית לחה (אין צורך לשפוך מים). אין צורך בבדיקת חמץ. אפשר להכניס אליהם כלי חמץ שעברו שטיפה רגילה, לסוגרם ולכתוב עליהם "כלי חמץ".

ב. ארונות מטבח שבדעתנו להשתמש בהם בפסח:

יש לנקות היטב במטלית לחה, ולבדוק בהם חמץ בעזרת נר. לאחר מכן, אפשר להכניס אליהם את כלי הפסח.

מקרר

הגדרתו: מקום שדרך להכניס בו חמץ ודעתנו להשתמש בו בפסח. יש לנקות היטב את המדפים ואת הקירות, את המסילות ואת הקרקעית (שינוי צבע בדפנות - אינו חמץ!) כמו כן, יש לנקות את הגומי האוטס את הדלת, בעזרת מברשת שיניים, ולסלק את הפירורים הנראים לעין. מה שלא נראה לעין, בטל. לאחר מכן, יש לבדוק בו חמץ לאור הנר, ומותר להשתמש בו בפסח. כפי שנכתב לעיל, ביום הניקוי אפשר לבדוק את החמץ במקרר גם בערבים שלפני זמן הבדיקה. במקרה כזה, את החמץ שנותר לשימוש עד הפסח יש לשמור בתחתית המקרר בקופסא כדי שלא יתפזר.

◆ **רצפת הבית**

די בשיפה רגילה.

◆ **שטיחים**

אין צורך להשתמש בחומרי ניקוי, ודי לנקותם באחת משלוש האפשרויות: לנער היטב, "לדפוק" עם מחבט או לשאוב עם שואב אבק.

◆ **שולחנות**

לנקות עם מטלית לחה. משטח אכילה של כסא תינוק - לנקות היטב. רצוי לערות עליו מים רותחים. שולחן שעורכים עליו בצק ורוצים להשתמש בו בפסח כשהוא חשוף, ללא מפה או ניילון, יש לנקותו היטב ולערות עליו מים רותחים ממיחם או מקומקום חשמלי.

לסיכום: לפני שאנו הופכים את הבית, נעצור לרגע ונתבונן היכן באמת יש לנקות וכיצד, בהתאם לקריטריון שאליו שייך כל מקום ופריט. כך ניכנס כהלכה לחג הפסח עם פחות עייפות ומתח.

מוצרי חמץ

מוצרי המזון בבית נחלקים לשלושה קריטריונים, שלכל אחד התייחסות הלכתית שונה.

1. מוצרי חמץ גמור

מוצרים העשויים מחמשת מיני דגן.

לדוגמא: עוגיות, אטריות, פתיתים, ביסלי, שקדי מרק, שניצל מוכן, כדורי פלאפל, בירה, ויסקי, מוצרי סויה (שמשמשים בהם או בציפוי שלהם בקמח), סולת, קורנפלקס, (מכיל לתת) גרנולה, **מזון לבע"ח** המכיל חמץ (ראה הערה להלן).

ההלכה: כל אלו נחשבים חמץ גמור ויש לשורפם לפני הפסח או למוכרם לנוכרי באמצעות ייפוי כח ושליחות דרך הרבנות או המועצה הדתית. יש מחמירים שלא לסמוך על המכירה בחמץ גמור, אלא לבער ולשרוף מוצרים אלו.

(הערה: יש מספר חברות המייצרות מזון לבעלי חיים: כלבים, חתולים, ציפורים, דגים ומכרסמים במיוחד לפסח, ללא חמץ. יש לעקוב אחר פרסומיהן)

2. תערובות חמץ או חשש חמץ

מוצרים המכילים חמץ בתוכם (ברכיבים יתכן שיופיעו כ: קמח חיטה, דגנים, גלוטן, לתת, עמילן).

[בחלוקה בין מוצרי חמץ גמור לבין תערובות חמץ נכללו גם מרכיבים שחלקם חמץ וחלקם אינם חמץ. לדוגמא: יש עמילן חמץ המיוצר מדגנים, ויש עמילן שאינו חמץ, המיוצר מקטניות (תירס, סויה, טפיוקה) או מחומרים אחרים (תפו"א). אם לא צויין על המוצר ממה הוא עשוי, צריך למוכרו]

לדוגמא: אבקת מרק, קמח לבן, תרופות בסירופ, קישוטים העשויים מדגנים (אם מצופים לק, אפשר להשאירם לנוי).
ההלכה: אין חובה לבער מוצרים אלו, אך אסור להשתמש בהם בפסח ויש למוכרם לנוכרי.

3. מוצרים שאינם כשרים לפסח אך אין בהם חשש חמץ

לדוגמא: תמרוקים (ללא הכשר לפסח), מוצרים המכילים עקבות גלוטן או שיש בהם חשש לגלוטן או חשש לתת. קטניות - לנוהגים שלא לאכול קטניות או מוצרי קטניות.

לדוגמא: אורז, בטנים, במבה, חומוס, שמנים מקטניות, פופקורן.

ההלכה: יש להצניעם ולא להשתמש בהם בפסח. אין צורך למכור לנוכרי או לבטלם.

רשימת מוצרים לפסח

(שאינם מוצרי מזון)

במוצרים הבאים צוין האם יש צורך בהכשר לפסח, בצורה הבאה :

- ◆ **צריך** - כלומר : צריך הכשר לפסח.
- ◆ **רצוי** - כלומר : אם משיגים בקלות עם הכשר - עדיף. אם לא משיגים עם הכשר - אפשר להשתמש גם ללא הכשר מיוחד לפסח.
- ◆ **לא צריך** - כלומר : אין צורך בהכשר מיוחד לפסח.

מוצרים המכילים שמן נבט חיטה/ויטמין E - צריכים הכשר מיוחד לפסח.

* מוצרים שדורגו כ-רצוי, הסיבה לכך :

מחד – נפסלו מאכילת כלב. מאידך – באים במגע עם אוכל. הספק – שמא אחשביה.

** מתוך הנסיון, טעם דאורדורנט ומגבונים הוא טעם פגום. לכן, גם אם מכילים מרכיב חמץ, מותרים בהנאה בפסח.

המוצר	הדין
נוזל לניקוי חלונות	לא צריך
נוזל לניקוי כלים	רצוי*
נוזל לניקוי	לא צריך
נוזל לשטיפת רצפות	לא צריך
ניילון נצמד	לא צריך
נייר אפיה	לא צריך
נייר טואלט	לא צריך
נייר כסף	כשרות לכל השנה
נייר סופג	רצוי*
סבוני אסלה	לא צריך
סבונים	לא צריך
סקוטש (חדש!)	לא צריך
פלסטלינה	לא צריך
פלסטלינה - בר בצק	לא לשימוש בפסח!
קרם ידים	צריך
קרם לחות	לא צריך
לחנונה/ למרוגר	לא צריך
קש לשתייה	לא צריך
שמן לתינוק	לא צריך
שמפו לשתיים	לא צריך
שמפו לשיער	לא צריך
שפתון / אודם	צריך
שקיות ניילון	לא צריך
שקיות קוקי (צלייה)	לא צריך
תבניות אלומיניום	כשרות לכל השנה
תחליב לחות	לא צריך
אבקת כביסה	לא צריך
אבקה למדיח	רצוי
אצטון	לא צריך
אקונומיקה	לא צריך
גיל אלורה (לשימוש בפה)	צריך
דאודורנט	לא צריך**
וזלין טהור	לא צריך
חול ניקוי	לא צריך
טלק	לא צריך
כלים חד-פעמיים מנייר או מהרטון	רצוי
כלים חד-פעמיים מפלסטיק או מהלבר	לא צריך
כפפות חד-פעמיות (בלי אבקה)	לא צריך
מגבות בד (משומשות)	לכבס
מגבונים/ ממחטות	לא צריך**
מטהר אויר	לא צריך
מי פה	צריך
ממחטות נייר	לא צריך
מנגיטים	לא צריך
מסיר שומנים	לא צריך
מסיר שומנים קר/	לא צריך
מפות (משומשות)	לכבס
מפיות נייר	לא צריך
מרכז כביסה	לא צריך
מרכז שיער/ מעצב	לא צריך
משחות נעליים	לא צריך
משחות שיניים	צריך
נוזל דוחי יתושים	לא צריך
נוזל הברקה למדיח	לא צריך

הנחיות לשימוש בתרופות

- א. תרופות המיועדות לשימוש חיצוני (משחות, טיפות, פתילות, זריקות) - מותרות בשימוש בפסח בשעת הצורך. לכן ברשימות המתפרסמות של תרופות המאושרות לשימוש בפסח מובאות רק תרופות הנלקחות דרך הפה.
- ב. תרופות המכילות קטניות מותרות, גם לנוהגים שלא לאכול מוצרי קטניות.
- ג. בתרופות שיש בהן חשש חמץ, עדיף להשתמש בכדורים מאשר בסירופ נוזלי.
- ד. ויטמינים ותרופות הומאופתיות מבוססים פעמים רבות על אלכוהול המיוצר מחמץ.
- ה. בשעת הצורך, מומלץ לבדוק באתר האינטרנט של קופת חולים "כללית" המפרסמת לקראת פסח רשימה מפורטת של תרופות וכדורים שבהם אפשר להשתמש בפסח, או לשאול רבנים ופוסקי הלכה שיש בידם רשימה מעודכנת.
- ו. קופ"ח כללית מעמידה לרשות הציבור מערכת "תרופון" לשליחת הודעה או ווצאפ עם שם התרופה, וקבלת מענה מידי על כשרותה לפסח. תרופון 055-9982701.

הכשרת כלים

נהוג להעמיד לרשות הציבור צוותי הכשרה, העוסקים בהגעת כלים בית. הצוותים הללו חייבים ללמוד היטב את דיני ההכשרה (שו"ע או"ח סימנים תנ"א-תנ"ב), כדי לדעת אלו כלים ניתן להכשיר וכיצד להכשיר כל כלי, בליבון או בהגעלה.

- ◆ בכלים אותם מבקשים להגעיל, אין להשתמש 24 שעות לפני ההגעלה.
- ◆ יש לפרק ידיות סירים וכדומה, ולנקות היטב את הכלי ואת הידיות.
- ◆ יש להביא להגעלה גם ידיות וברגים.

כלים שונים

הכלל בהכשרת כלים הוא "כבולעו כך פולטו".

לכן, כלים הבולעים חמץ עם נוזל, בבישול - הגעלתם במים רותחים. כלים הבולעים חמץ יבש, כמו תבניות אפיה, הכשרתם ע"י ליבון חמור.

למעשה:

- ◆ צלחות חרסינה – לא ניתן להכשיר.
- ◆ כלי בישול מזכוכית (לא אפיה), כגון: סירי פיירקס לבישול עם נוזלים, צלחות, כוסות וכד' – להגעיל ברותחין.
- ◆ כלי זכוכית שאופים בהם (תבניות פיירקס וכד') – אי אפשר להכשירם, מפני שאי אפשר ללבנם ליבון חמור.
- ◆ סירי בישול ממתכת וכן המכסים, הכשרתם בהגעלה. סיר שיש לו קיפול בשפתו, וכן מכסה שיש לו קיפול בשפתו – יש ללבן את השפה בליבון קל.
- ◆ מחבת או מחבת ווק – הכשרתם, יש אומרים בליבון קל ויש מחמירים בליבון חמור.
- ◆ מחבת בציפוי טפלון/קרמי וכן סיר קרמי - לא ניתן להכשירם לפסח.
- ◆ סיר פוייקה – הכשרתו בליבון חמור.
- ◆ סכו"ם ממתכת – יש להכשיר בהגעלה ברותחין. מזלגות, יש להקפיד לנקות בין שיני המזלג לפני ההגעלה.
- ◆ סכו"ם ממתכת עם ידית פלסטיק – לנקות היטב גם בחיבור שבין הפלסטיק למתכת, ולהגעיל ברותחין.

תנור

הכשרת תנור לכתחילה

- ◆ ניקוי התנור בחומרי ניקוי המיועדים לכך.
- ◆ ניקוי הדלתות, הזכוכית וכדומה.
- ◆ חימום על ידי מבער גז ("ברנר") - מעבר עם האש על הדפנות, על המסילות של התבניות ועל הדלת, עד ליבון חמור (עד שמאדים או מאפיר). רצוי שאדם בעל ניסיון יבצע זאת כדי לא לפגוע בתנור.

הכשרה לפי חלק מהדעות

הכל כדלעיל, אלא שבמקום החימום על ידי מבער גז, יש לחמם את התנור לחום המקסימאלי למשך חצי שעה. (בהכשרת תנור לשאר ימות השנה - לא לפסח, אם ידוע שהשתמשו בתנור לאפיית דברים כשרים, אלא שלא הקפידו בהפרדה בין בשר לחלב, וכן שלא אפו בו בשר לא מוכשר או בשר טריפה, אפשר לסמוך לכתחילה על הצורה השנייה של הכשרת התנור). בכל מקרה, התבניות (תבניות אמיל) והרשתות צריכות ליבון חמור. תבניות אלומיניום אין להן תקנה.

תנור פירוליטי

הכשרתו: הפעלת תכנית לניקוי עצמי (בחום מקסימאלי), ודי בזה. הכשרת התבניות: דינן כתבניות תנור כפי הנזכר לעיל.

כיריים

ניקוי הכיריים באופן יסודי. את ראשי הלהבות יש לנקות ביסודיות ודי בכך. את החצובות (מעמדי הסירים) יש ללבן, רצוי בליבון חמור. אם אי אפשר, ניתן ללבנם בליבון קל. את משטח הכיריים רצוי לצפות בנייר כסף.

כיריים אינדוקציה

יש לנקות היטב את המשטח האינדוקטיבי, ודי בכך.

מנגל גז

על גבי המנגל מצוי משתמשים עם חמץ גמור, כגון בהכנת קבב, קציצות וכד' וכן לעיתים אופים עליו פיתות ומאפים. לכן, יש לנקות עד כמה שאפשר את רשתות המנגל, וכן את הבסיס ואת מכסה המנגל. את הרשתות יש ללבוש בליבוני חמור בעזרת מבער. לבסוף יש להבעיר את המנגל על המקסימום, ולהשאירו סגור כ-15 דקות.

פלטת שבת

לנקות היטב ולהדליק למשך כחצי שעה. לאחר מכן, לעטוף בנייר כסף עבה.

מיחם וקומקום

1) ניקוי

- ◆ לנקות היטב מבפנים ומבחוץ. אין חובה להסיר את האבנית המצטברת!
- ◆ לנקות את המכסה היטב.

2) הכשרה

- ◆ להכשיר את המכסה ע"י הגעלה במים רותחים.
- ◆ לחמם את המיחם או הקומקום כשהוא מלא מים, ובעת הרתיחה להסיר את המכסה. תוך כדי רתיחה, לשפוך מים רותחים מקומקום נוסף לתוך המיחם או הקומקום הרוחת, ולדאוג שהמים יגלשו על שפתו החוצה.
- ◆ **יש להקפיד לנתק מיד את זרם החשמל למניעת סכנה!**
- ◆ במיחם מתכת, יש לעבור על שפת המיחם בעזרת מבער גז, בגלל הקיפול שיש בשפה.
- ◆ במיחם הסגור במכסה פלסטיק מעוגל, שאינו מתחמם ואין מניחים עליו אוכל לחימום, אם לא השתמשו בתוך המיחם בחמץ, אין צורך בהגעלה אלא בניקוי חיצוני בלבד.

תרמוס

- ◆ לנקותו מבפנים ומבחוץ (אין צורך לפרקו), ולערום עליו מים חמים.

מיני בר

- ◆ במשך 24 שעות להיזהר מלערום ממנו על גבי מוצר חמץ. לאחר מכן להפעיל במצב "הרתחה" ולהוציא 2 כוסות מים רותחים.

מיקרוגל

1) הכשרת צלחת הזכוכית

- ◆ לנקות היטב את הצלחת.
- ◆ הגעלה במים רותחים. אפשר להגעיל בסיר גדול מאוד. אם אין סיר גדול, אפשר לחמם מים בתבנית אפיה על גבי הכיריים ולכסות בתבנית נוספת, על מנת לאפשר רתיחה. לאחר מכן, יש לשקע את הצלחת של המיקרוגל בתבנית. במידה והצלחת אינה נכנסת כולה, ניתן לסובבה בתוך המים, עד שמוגעלת כולה.

2) ניקוי המיקרוגל

- ◆ לפי הוראות הניקוי של היצרן.
- ◆ הניקוי יכול את העיגול עם הגלגלים שעליו יושבת הצלחת.

3) הכשרה

- ◆ להחזיר את הצלחת למקומה.
- ◆ לשים 2 כוסות מים ולהפעיל את המיקרוגל ל-10 עד 15 דקות, עד שהמים מתאדים, כחצי מכל כוס.

מדיח כלים

1) הכשרת הרשתות

- ◆ את הרשתות והסלים יש להגעיל בסיר גדול של מים רותחים.

2) גוף המדיח

- ◆ להפעיל עם חומר ניקוי בטמפרטורה הגבוהה ביותר, למשך תוכנית שטיפת כלים.
- ◆ למי שיש רשתות מיוחדות לפסח, כמובן שמספיקה הפעלת המדיח לתוכנית שטיפה בלבד.
- ◆ אם ניתן לנקות את הפילטר לפני ההפעלה - עדיף.

◆ כמו כן, לפני ההפעלה יש למלא את המיכל המיועד למלח ואחר כך להפעילו.

כיוור

- ◆ לנקות היטב את הכיור, ובמיוחד את דפנותיו במקום החיבור עם השיש.
- ◆ לאחר מכן, לערות עליו מים רותחים ממיחם או מקומקום כשהם מחוברים לחשמל והמים ממש רותחים. יש להקפיד שהמים יגיעו ישירות מהקומקום לכל שטח הכיור ולא להסתמך על כך שהם נוזלים ממקום למקום.
- ◆ יש להניח דף עץ, פלסטיק או פח בתחתית הכיור, לחציצה.

שיש

- ◆ יש להסיר כל דבר הדבוק לשיש ולנקותו היטב.
- ◆ לאחר מכן, יש לשפוך מים רותחים ממיחם או מקומקום חשמלי המחוברים לחשמל, וממשיכים את רתיחתם. להקפיד שהמים יגיעו לכל מקום ישירות מהמיחם. יש נוהגים ללבן ברזל או אבן, ולגרור אותם על גבי השיש, בעוד המים הרותחים עליו.
- ◆ לאחר העירוי, רצוי לכסות את השיש בנייר כסף וכדומה.
- ◆ אין להניח סיר חם ישירות על השיש אלא על גבי מפריד או חוצץ.